

Redacţia

Str. Prundului Nr. 15

Administraţia

Str. Prundului Nr. 4

GLASUL ARDEALULUI

Fibonamentul
până la sfârşitul acestui an
5 coroane.
Exemplarul 20 fieri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Organul Sfatului naţional român din Ţara Bârsel

Bolşevismul.

Iată numele unei burueni veninoase şi contagioase, care s'a născut din negrele mizerii ale războiului. Ca orice boală molsipitoare ea s'a născut din murdărie şi întunec şi se răspândeşte şi alteşte numai într'un fond murdar şi întunecat.

Leagănul ei este Rusia. Ea face parte din păţinele creaţiei ale sufletului rusesc tenebros, fanatic şi incoherent. Ca origine, bolşevismul este o teorie socialistă utopică, care a trecut însă prin prisma sufletului moşicului rus, acoperit de ceaţa groasă a neştiinţei. Teoria s'a denaturat apoi şi mai mult prin spiritul imoral şi speculant al ovrelor. În urma acestei duble pângăririi a mai venit şi a treia: opţile barbare ale lui Wilhelm au descoperit într'insul o bună unealtă politică, prin care să zdrobească puterea de stat a Rusiei. L'au alimentat, l'au dat tot sprijinul, îngrijindu-se să facă dintr'insul un adevărat monstru, gata a lighiţi toate razele culturii omeneşti.

Bolşevismul porneşte dintr'o interpretare falsă a ideii de libertate. De nici o idee sfântă nu s'a făcut altă abuz, în istoria omenirii ca de numele tău libertate! Bolşevismul uită, că omul înainte de toate este o fiinţă socială. El dă, că morala sufletului omenesc e dictată şi trebuie să fie dictată, de interesele societăţii şi nu de plăcerile şi capriciile individului. Individul-om trăieşte pentru societate.

Libertatea înseamnă validitatea tuturor indivizor în favoarea societăţii. Ea înseamnă, că legile sunt egale pentru toţi, nimeni nu face excepţie, nimeni nu este privilegiat. Prin libertate fiecărui individ l-se asigură pulţina de-a se putea valida. În felul acesta, prin liberă concurenţă şi selecţiune naturală, ajung în fruntea societăţii, cei mai distinşi şi cei mai capabili. Libertatea individuală are o limită: ea trebuie să se oprimească acolo, unde începe a vătămă libertatea altora. Imediat ce trece peste această limită, ea devine tiranie.

Ei bine, ce face bolşevismul? Câteva exemple vor ilustra pe deplin felul, cum înţelege şi respectă el libertatea.

Constituanta rusească aleasă pe baza votului universal egal şi secret, ce-i drept, au convocat-o D-nii Lenin şi Troţki, dar îndată ce au constat, că ea nu vrea să le aprobe

politica, au disolvat-o cu baioneta.

Fiecare stăpânire se razimă pe forţă — a zis acelaş Troţki la Brest-Litovsk. Şi consecvent acestui principiu a eşcis dela vot întreagă burghezimea, iar pe şefii ei l-a aruncat în închisoare; dar a eşcis nu numai burghezimea, ci şi muncitorimra, care nu era dispusă a interpreta libertatea în felul, cum îi plăcea D-lui Troţki.

Bolşevismul a încheiat cea mai ruşinoasă pace cu autocraţia lui Wilhelm. Sentimente şi idei umanitare cereau să aservească imperiul rusesc celei mai grozave tiranii din lume şi aceleaşi, sentimente şi idei umanitare cereau să pornească împotriva intelectualităţii ruseşti cel mai odios război de distrugere. Războiul împotriva junker-ilor prusaci; era o crimă adusă împotriva civilizaţii, dar măcălărea propriii populaţii era în numele aceleiaş civilizaţii pe deplin justificată.

Am înşirat aceste fapte, cari sunt într'o flagrantă contradicţie cu tot, ce se numeşte bun, moral şi libertate. Ele sunt faptele şefilor bolşevici, sunt faptele unor capete luminate. Ce vor fi făcut oare mîile şi milioanele de moşici, când li-s'a dat frau liber tuturor pornirilor? Ce vor fi făcut oare „gardele roşii”? Nu credem că cineva ar fi în stare să descrie actele de sălbătăcie, cari s'au petrecut în Rusia de vro-odol ani încoace.

S'a numit bolşevismul anarhie. O nu, nu-i adevărat! Anarhia ar însemna un fel de „bellum omnium contra omnes”, războiul tuturor împotriva tuturor. Ar însemna, că fiecare om lucră, duplicum li îmboldesc pornirile firei şi toate pornirile firei. Ar însemna, că alături de crime s'ar săvâşi şi fapte de nobleţe.

Dar bolşevismul nu cunoaşte faptele frumoase. Bolşevismul este numai tiranie şi teroare. Între tirania şi teroarea bolşevismului şi cea a tarismului este numai o deosebire: şi cea în favoarea tarismului. Pe când desotismul tarului îndemna atotputernicia unei aristocraţii de sânge şi de cultură, bolşevismul înseamnă tirania şi teroarea drojdiei societăţii omeneşti.

Tarul şi-a plecat de multe ori urechea la plângerile mulţimii, dar Lenin şi Trocki n-au permis adversarilor nici măcar să vorbească. Bolşevismul o cea mai teribilă şi mai feroasă nedreptate socială, pe care o cunoaşte istoria.

Armatele democraţiei din Apus

au mântuit Europa şi poate întreagă lumea de potcoava cismei prusice. Războiul şi îngâmfarea teutonă erau pe orizontul civilizaţiei ca o ameninţare a reintocării epocii de fer. Bolşevismul însă e mai mult. Un triumf al lui ar însemna, că omenirea recade în aceea epocă numită de piatră, în care a început a se îngheba societatea omenească. El ar şterge de pe suprafaţa pământului tot ce se numeşte cultură şi în locul domniei minţii, ar întrona bestialitatea.

Armatele aliate au înfrânt ambiţiile de stăpânire mondială a „junker-ilor prusici. Ele n'au salvat însă cultura şi libertatea popoarelor, câtă vreme focarele bolşevismului mai trăiesc. Flacăările lui ameninţă să mistuie tot, ce-am putut mântui de urgia unui război de 4 ani şi jumătate. Ne bucurăm deci nespus de mult, că armatele antantei au de gând să strângă într'un cerc de fer Moscova şi Petrogradul; să stăpânească această ciumă a vremilor noastre.

Oficiale.

Înştiinţare

Cu ziua de 13 Decembrie st. n. 1918 preluat întreaga administraţie a comitatului Făgăraş, toţi aceia, cari vor să ocupe în acest comitat posturile de notar sau vice-notar, au să-şi înalţeze rugărea lor cel mult până în 28 l. c. la conziliul naţional român din Făgăraş.

Deoarece concurenţii, până la alegerea lor definitivă vor fi instituţi în diferite cercuri notariale, e de consult ca în 30 l. c. să se prezinte personal în Făgăraş, spre a li se comunica locul instituţiei, cu acea îndrumare, că cu 1 Ianuarie st. n. 1919 să-şi înceapă activitatea.

Făgăraş, în 16 Decembrie 1918 n.

În numele comitetului executiv român:

Dr. Negre, ^{preşedinte} Dr. Şerban ^{vicepreşedinte}
secretar, vicecomitetar

Toate jurnalele române sunt rugate a reproduce această înştiinţare.

Secţia culturală a Sfatului din Ţara Bârsel.

Profesorii dela şcolile medii (liceu, şcoala reală şi şcoala comercială) în vedinţa din 4 Dec. st. v. s'au constituit în secţia culturală, luând decizii referitoare la învăţământul secundar.

Corpul didactic a ales din sinul său ca delegaţi ai secţiei:

Preşedinte: Gheorghe Chelariu director.

Bassrabia se vor asocia cu siguranță. Dacă se va despărți Bănăutul de Ungaria atunci trebuie să dorim din inimă, ca naționalii noștri de acolo să se alature deasemenea la România.

În privința industrială vom avea pentru un viitor îndelungat un rol conducător, dacă vom și exploata cu pricepere Imprejurările. Mai rău vom sta în ale economiei agricole. Concurența ieftină a țărănilor români cultivatori de grâu și de porumb formează pentru economia noastră agricolă o primejrie netăgăduită.

Avem să ne ferim de nădejdi exagerate și de bună seamă n'o să luim tot bani gata, ce ni se promise în estarul Insufliei, dar pe altă parte avem să ne ferim de lipsa de încredere și de descurajare.

Cronica externă.

Cum lucrează francezii în teritoriile ocupate.

Guvernul francez în Alsacia și Lorena a dat un act, prin care se interzic orice relații comerciale, între alsacienii și Puteșile centrale.

Monda germană sub ori ce formă nu va mai fi primită după 15 Decembrie.

Germania reînnoiază surul românesc și rusesc.

În sensul învoielii de armistițiu Germania a început să reînnoieze surul furat al României și Rusiei, trimițându-l deocamdată în Franța. Cantitatea surului face 93.536 Kgr.

Asasinarea președintelui Portugaliei

Agenția Reuters confirmă știrea despre asasinarea președintelui republicii portugheze.

Cebii înaintază spre Cașovia.

Ocupând cebii Scepsul, se afirmă, că de aici au trimis trupe, ca să ocupe crașua Cașovia.

De-ale războiului.

Ziarul maghiar „Déli Hirlap” publică, că numărul persoanelor executate în baza dreptului de război, atinge cifra de 11.400. Că ce fel de păcate vor fi comise mulți dintre nenorocii aceștia, arată dindenzus și cazul următor. În 1915 Feldgericul din Galitzia a condamnat la moarte 4 Ruteni și 2 Rutence, pe motivul, că au aflat în ei niște hârți cu diferite semne făcute cu mâna. În urmă — după executarea sentinței — s'a stabilit, că semnele trădatore de patrie n'au fost altceva, decât niște acșite de răuri și hotare, pe cari le-a făcut învățătorul pentru elevi și pe cari copii nenorocilor măcelăriți le-au adus acasă, ca să le facă și ei.

Informațiuni.

Din cauza Sfintei s'arbători de mâne, Sj. Nicolae, ziarul nu va apărea până Vineri seara.

Organizarea învățătorimei. Ni se trimite spre publicare următorul apel: Frațe Colegii! Pleacă din adevărul sfânt că „Unde-i unu nu-i putere” ceoaze până acum am propagat fără ce la noi înșine să fi aplicat Ideoajuns, parte din indolența Imprejurărilor noastre, parte din indolența noastră, din însărcinarea colegilor din jurul Făgărașului, Te invităm la o adunare învățătoarească, ce se va ținea Vineri în 27 Decembrie s. n. a. c. în sala cea mare a casei comitatului din Făgăraș la 10 oare a. m. cu următorul program:

- 1). Organizarea adunăre;
 - 2). Alegerea unui comitet permanent constitător din 12 membri;
 - 3). Constituirea comitetului permanent și alegerea unui comitet executiv.
 - 4). Hotărârea cercului de activitate al comitetului permanent și al comitetului executiv.
 - 5). Propuneri în chestiuni materiale, pedagogice și administrative școlare.
- În speranță că înțelegi glasul timpului și necondiționat Te vei prezenta suntem,

Marie Comșa.

Cu dragoste colegială.

G. Dragoș.

Sfințirea steagului în Bran. Dumineca trecută s'a celebrat sfințirea steagului în comuna Bran. La ora 1 p. m. erau adunați la biserică cam 2000 de oameni în frunte cu toți preoții Branului, cari au făcut sfințirea. Vorburile dlor Dr. A. Pașcaru și Dr. A. Stolan au fost ascultate cu mare însuflețire. Urmează apoi predarea steagului comitatului gârdei, care îl arborează pe castelul din loc între cântece naționale.

Regină Maria bolnavă. M. S. Regina suferă de gripa spaniolă, având temperatura de 39.5. Starea generală nu e nelinișitoare.

Din cercul Alta-mare. După retragerea trupelor române din 1916, 11 comune din cercul Alta-mare (com. Treiscuane) surămasă un singur preot, Vasile Bărbules. În chipul acesta organizarea națională a comunei acestora a căzut în sarcina numitului preot, care cu o hărnicie vrednică a înflințat în fiecare comună sfat și gardă națională. Tot D-lui a jurat și poporul și a sfințit steagurile. Luăm la cunoștință cu deosebită plăcere, că locuitorii, cari deși români, nu știu românește, au cerut ca să li-se cetească jurământul în limba românească, nevoind să jure, decât în limba lor, pe care au uitat-o din cauza împrejurărilor vitrege între cari au trăit până acum.

Din Bacifalu. Duminecă în 2 Decembrie v. parohul comunei Bacifalu (Săcele), Aurel Oancea, rătăcitor din prabegie, a sfințit steagul, făcut din colecta parohienilor în fața unei mari mulțimi de credincioși. Vorburile preotului, precum și cântările naționale cântate de corul elevilor școlii din loc sub conducerea Inv. Nicolae Lepedeanu, au stors lacrimi. Garda națională a dat onorul prin trei salve de pușcă.

Sfințirea steagului în Părcăreni s'a săvârșit în 8 Dec. n. din partea dărilor Ioan Bogdan. A fost de față gârda constitătoare din 36 membri în frunte cu comandantul Vasile Sandu. După actual sfințirii s'au tras mai multe steagu, apoi în grup cu steagul în frunte au parcurs stădele comunei întotdeauna-se cântec naționale, urmate de Trăiască România Mare! Trăiască Familia Regală! Trăiască Libertatea!

Parastas. Obicinutul parastas anual, întru pomenirea de vece a citorului parohiei noastre, feritului în Domnul Ioan M. Moldovan, fost canonic-prepozit în Blaj se va celebra duminecă în 9/22 Decembrie 1918, la orele 10½ în capela „Bunelcator” din Brașov-vechia, la actual pios sunt-invitatii, cu toată onoarea, să participe toți iubii noștri parohieni precum și toți ceilce cinstece memoria binemeritului defunet.

Brașov, 4/17 Decembrie 1918.

Molse Brumbo'a
protopop.

Mulțămii. Banca de acțiuni Transilvania a contribuit pentru fondul gârdei române suma de 200.—

Se exprimă căldurosă mulțămii. Comandantului gârdei române din Brașov.

Anunț. Căse să legitimează ca rudenie a celor mai jos notați pot ridica obiectele arătate, prin comanda centrală a Gârdei din Brașov.

Pentru Dr. Venter adv., 6 scaune.

Pentru Dr. Găjar adv., 3 mese de scris, 1 divan.

Pentru N. Bogdan profesor, 1 masă, 1 covor, 2 covorași lungi, 3 fațuțeni de plâșch, 3 scaune.

Pentru Toma Brenciu, cantor, 2 fațuțeni de plâșch, 1 covor, 2 patari de fer, lăce negru.

Pentru Grigorie Popescu, 2 madrațe, 1 plapomă, 2 coperte, 2 perini.

Pentru Ioan Aron, Ciocrea 32, 5 scaune încoavoate, 6 fațuțeni impermeabile roșu, 1 divan lăperint roșu, 3 mese, 2 dulapuri polite, 1 acățător, 1 lampă de masă.

1—3

Vânzarea de lemne de foc. Lemne de foc din magazinul orașului se vor vinde numai aceluora, cari n'au cumpărat lemne în intervalul din Oct. până în Dec.

Pentru săraci se vând lemne în curtea Magistratului, pe baza cărții celei de dare, câte 60 kg. pentru 2 săptămâni cu prețul de K 12.— (20 fileri per kg.)

Magistratul orășenece.

Macsimizarea prețurilor de alimentăriune în Județul Brașov.

Ordonanță.

În deplină conțelegere cu autoritățile competente civile din județul Brașov, prețurile de alimentare le-am stabilit în modul următor:

	K. fl.
carne de vită cl. I	8—
" " II	5—
" " III	14—
" " IV	12—
" berbec	5—

